

**Univerzita Hradec Králové – Pedagogická fakulta
Katedra kulturních a náboženských studií**

Hodnocení bakalářské práce

Posudek vedoucího práce

Jméno autora: Anna Trumhová

Název práce: Proměny rodiny v České republice po roce 1989

Vedoucí práce: Mgr. Petr Macek, Ph.D.

Téma a cíl práce: Bakalářská práce se zabývá zachycením proměn rodiny a rodinných hodnot v české společnosti od roku 1990. Podrobně rozebírá konkrétní dopady na podobu dnešní rodiny, kterými jsou nižší sňatečnost, nižší porodnost a častá rozvodovost. Dále představuje fenomény, které jsou s těmito dopady spojené, např. odkládání rodičovství a manželství do vyššího věku, nové formy soužití, pokles potratovosti či rozvoj neúplných rodin z důvodu rozvodů. Cílem práce je porovnání nynější podoby české rodiny s kulturně-antropologickou a filozoficko-antropologickou představou rodiny. Práce se dále zabývá problematikou definice rodiny a tím, zdali lze v rodině spatřit některé univerzální prvky, které lze nalézt ve všech kulturách.

Zaměření práce: náboženství, spiritualita, konverze, islám, Česká republika.

Jazyková a stylistická úroveň práce: Práce je zpracována kultivovaným jazykem bez většího počtu gramatických chyb a překlepů. Stylistická úroveň práce je velmi dobrá, text je psán jasným a srozumitelným stylem.

Rozsah práce: Plně odpovídající požadavkům na bakalářskou práci, 51 stran včetně seznamu literatury.

Použitá literatura: Práce je založena na velkém množství kvalitních a aktuálních zdrojů popisujících současnou situaci české rodiny i na dostatečném množství teoretických prací. Seznam literatury uvádí 39 titulů odborné literatury a další doplňkové internetové zdroje.

Formální stránka práce: Po formální stránce je text zpracován na požadované úrovni, je přehledně a účelně zformátován.

Celkové hodnocení a kritické poznámky: Na předkládané bakalářské práci je nutné především vyzdvihnout skutečnost, že se vážně a do hloubky zaobírá otázkou transkulturní reflexe dané tématu – situace české rodiny na počátku 21. století.

Samotná výkladová část práce je zpracována na velmi dobré úrovni, jasně strukturovaná, založená na důkladném studiu literatury. Výklad je plynulý, přehledný a srozumitelný a představuje poučený vhled do aktuálních podob rodinného soužití i rodinné politiky, včetně zachycení nejnovějších trendů (singles, LAT, homosexuální vztahy).

Na práci si ale nejvíce cením úvodních pasáží, v nichž se autorka pokouší zachytit různé teoretická východiska uvažování o fenoménu rodiny. Zastavuje se u dvou odlišných a při tom komplementárních perspektiv – kulturně-antropologické a filosoficko-antropologické. Úspěšně představuje mnohostrannost a nejednoznačnost rodinného života, ale nezůstává pouze na rovině popisu pestrosti kulturních jevů, ale uvažuje i o možné hlubší podstatě rodiny, při čemž se opírá o personalistická východiska filosofické antropologie.

Uvažování o výrazných proměnách současného rodinného života (na poli sňatečnosti, porodnosti a plodnosti a rozvodovosti) pak zakončuje závěrečnou kapitolou věnovanou transkulturní reflexi zkoumané problematiky. Poukazuje na skutečnost, že kulturně-antropologická perspektiva umožňuje zachytit pouze jevovou stránku rodinného života, aniž by směřovala k hlubšímu porozumění pozorovaným změnám. Je dobře, že autorka nezůstala pouze u zachycení demografických a statistických změn, ale pokusila se zamyslet i nad vnitřními, kvalitativními proměnami rodiny.

Výsledné hodnocení: Bakalářská práce Proměny rodiny v České republice po roce 1989 představuje velmi dobře a pečlivě zpracovanou bakalářskou práci, která nabízí jak poučený faktografický přehled vývoje rodiny v ČR po roce 1989, tak i zajímavý pokus o interpretaci těchto proměn.

Otázky vedoucího práce:

- Jakým způsobem může obohatit naše porozumění rodině filosoficko-antropologická perspektiva a koncept transkulturní komunikace?
- Jaká nejvýraznější pozitiva a negativa spatřujete ve vývoji současné rodiny?
- Domníváte se, že je možné nějakým způsobem predikovat budoucí vývoj rodiny v evropské společnosti?

Datum: 7. 5. 2018

Mgr. Petr Macek, Ph.D.